

Likabehandlingsplan och årlig plan mot kränkande behandling

Skarphagsskolan

2015-2016

Skarphagsskolan
Lövstagatan 38, 60381 Norrköping
www.norrkoping.se/skarphagsskolan

→ www.norrkoping.se

NORRKÖPING

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
Sammanfattning av kartläggningens resultat läsåret 2015-2016.....	3
Årlig övergripande plan för läsåret	3
2. Definitioner	4
Diskriminering	4
Trakasserier och kränkande behandling	4
Repressalier	4
Befogade tillsägelser	5
3. Främjande och förebyggande arbete	6
4. Åtgärder när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår	8
5. Kartläggning och nulägesanalys	9
Resultat av kartläggning HT 2014- VT 2015	9
6. Mål och konkreta åtgärder inför läsåret 2015-2016.....	10
7. Utvärdering av årlig plan 2014 – 2015	10
Medverkan, uppföljning och utvärdering av arbetet med den årliga planen.....	10
8. Fritidshemmet	13
Främjande och förebyggande arbete	13
Åtgärder när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår.	14
Kartläggning och nulägesanalys.....	14
Resultat av kartläggning HT 2014- VT 2015	14
Tydliga mål och konkreta åtgärder inför läsåret 2015-2016	14

1. Inledning

Vi vill att Skarphagsskolan ska vara en trygg och trevlig skola, som bygger sin verksamhet på devisen **KÄRLEK-ORDNING-FRAMGÅNG** både för liten och stor i såväl grundskola, grundsärskola som på fritidshem. Skola, fritidshem och grundsärskola verkar för att elever och personal ska visa respekt för allas lika värde och inte utsätta någon för kränkande behandling. En bra samverkan med elev och föräldrar är en förutsättning.

Syftet med likabehandlingsplanen är att tydliggöra vårt arbete med att förebygga och förhindra all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Ett centralt uppdrag i skolan är att främja likabehandling och då undanröja hinder och skapa förutsättningar för växande och lärande.

Sammanfattning av kartläggningens resultat läsåret 2014-2015

Värdegrundsbegrepp "KÄRLEK-ORDNING-FRAMGÅNG" har bearbetats och definierats under flera arbetslagsträffar för personalen, Arbetet har också bedrivits på studiedagar. Föräldrar har berört temat på föräldraråd och eleverna har arbetat med värdegrunden på klass och elevråd regelbundet under läsåret.

Årlig övergripande plan för läsåret 2015-2016

Augusti/september	Ny årlig plan upprättas och fastställs. Presentation och förankring hos personal.
September	Presentation och förankring hos elever och föräldrar. Elevenkät.
November	Analys av kränkingsanmälningar.
December	Utvärdering av mål.
Februari	Enkät för föräldrar och medarbetare.
April	Kartläggning och uppföljning av enkät.
Maj	Uppföljning och utvärdering av mål.
Maj	Analys av kränkingsanmälningar.
Juni	Förberedelse för ny årlig plan med nya mål.

2. Definitioner

Förklaringarna har vi hämtat ur Diskrimineringsombudsmannens (DO) Barn och elevombudets (BEO) och Skolinspektionens handledning för skolan 2009.

www.do.se www.skolinspektionen.se/beo

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och eleven missgynnas genom särbehandling på grund av någon av diskrimineringsgrunderna.

Till de sju diskrimineringsgrunderna hör kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Indirekt diskriminering innebär att skolan t ex tillämpar regler eller ett förfaringsätt som verkar neutralt men som i praktiken missgynnar en elev.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

Fysiska t ex att knuffas eller rycka någon i håret.

Verbala t ex att retas, hota eller kallas för öknamn.

Psykosociala t ex frysa ut någon eller att göra grimaser.

Texter och bilder t ex lappar, fotografier, sms och meddelanden på sociala medier.

Vad som är en kränkning avgörs av den som blir utsatt!

Repressalier

En elev får inte utsättas för negativ behandling av personal på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har påtalat förekomsten av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för andra elever. En befogad tillrättavising är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven som får tillrättavisingen kan uppleva det som en kränkning.

3. Främjande och förebyggande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet syftar till att stärka respekten för allas lika värde. På Skarphagsskolan arbetar vi med följande främjande och förebyggande moment:

- Skolan har en Trygghetsgrupp (TG) bestående av rektor, kurator, fritidspedagog samt lärare.

När: Hela läsåret

Ansvariga: Rektor & TG

- Likabehandlingsplanen revideras av TG med hjälp av kartläggningar och delaktighet från elever, föräldrar och personal som sker under hela läsåret.

När: Maj

Ansvariga: Rektor & TG

- TG presenterar sig och skolans rutiner vid läsårets början i likabehandlingsarbetet.

När: Augusti - september

Ansvariga: TG

- Information till föräldrar om att de kan hitta likabehandlingsplanen på vår hemsida.

När: Augusti - september.

Ansvariga: Rektor

- Den årliga planen är ett levande dokument i Skarphagsskolans alla verksamheter, skola, förskoleklass samt fritidshem.

När: Hela läsåret

Ansvariga: Rektor, pedagoger och TG

- Skolans ordningregler och klassens trivselregler revideras årligen.

När: Augusti - september.

Ansvariga: TG via pedagoger och rektor via klassråd, elevråd samt föräldrasamverkan.

- Rastvärdar finns ute under alla raster. Ett särskilt rastschema för personal finns där 2-3 vuxna är schemalagda. Vid frånvaro ersätts rastvärden. Rastvärdarna har västar på sig.

När: Hela läsåret

Ansvariga: Rektor & pedagoger.

- För att skapa en god arbetsmiljö arbetar vi aktivt för att samtliga på skolan ska följa våra ordningsregler och trivselregler.

När: Under hela läsåret

Ansvariga: All personal på skolan

- För att skapa trygghet mellan eleverna finns ett faddersystem.

När: Hela läsåret samt på planerade aktivitetsdagar.

Ansvarig: Klasslärare

- Vuxna tar beslut om placeringar, gruppindelningar och använder sig av faddersystemet vid organiserad verksamhet som t ex idrott, friluftsdagar, grupparbeten.
När: Under hela läsåret.
Ansvariga: Pedagoger.
- Alla klasslärare ansvarar för att arbeta med värdegrundsfrågor. All personal ansvarar för att skolans värdegrund följs.
När: Varje vecka och vid behov.
Ansvariga: Rektor & klasslärare
- Kartläggning av verksamheten sker genom elevenkäter. Enkäterna innehåller trivsselfrågor gällande både skola och fritidshem.
När: 1 ggr/läsår samt uppföljning vid behov.
Ansvariga: Rektor, klasslärare & TG.
- Alla klasser har klassråd, som är en del av förberedandet inför elevråd, där det bland annat tas upp värdegrundsfrågor.
När: Minst 2 ggr/mån.
Ansvarig: Klasslärare
- Skolan har elevråd som är ett forum för elevernas gemensamma frågor.
När: 1ggr/mån
Ansvarig: Rektor & utsedd pedagog.
- Arbete med diskrimineringsgrunderna för personalen.
När: Minst 1ggr/läsår på arbetsplatsträff eller i arbetslag.
Ansvariga: Rektor
- Kränkningar på internet. Seminare med polis för elever och föräldrar i samband med föräldramöte.
När: Terminsstart
Ansvariga: TG
- ”Hushoppardag” där eleverna besöker sin blivande klasslärare inför höstterminen. Blivande sjuor besöker sin högstadieskola. Nya förskoleklass elever besöker Skarphagsskolan.
När: April
Ansvariga: Klasslärare
- Trygghet i omklädningsrum vid idrott.
När: Före och efter varje idrottslektion. Om behov av vuxenstöd finns planeras det under vårens planeringsdagar.
Ansvarig: Rektor, klasslärare & idrottslärare.

4. Åtgärder när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstått

Vi följer den handlingsplan som gäller för Norrköpings kommun och Skarphagsskolan.

1. Anmälan till rektor

Den eller de som blir vittne till, eller på något annat vis får kännedom om, att en eller flera elever utsätts för kränkande behandling ansvarar för att det anmäls till rektor, kommer till klasslärarens kännedom samt informerar vårdnadshavare. Vid behov konsulteras TG. Rektorn tar beslut om vidare utredning behövs, anmälan undertecknas och skickas till huvudman. Vid grövre kränkningar kan skolan vara skyldig att göra en anmälan till socialtjänst och/eller polis.

2. Beslut om vidare utredning

Vid beslut om vidare utredning ansvarar klassläraren för vidare samtal med berörd/berörda elev/elever/personal. Om situationen inte löses beslutar klasslärare i samråd med rektor om upprättande av åtgärdsplan. Vid behov konsulteras TG. Vårdnadshavare informeras.

3. Beslut om åtgärdsplan

TG stöttar i ärendet ärendet och upprättar i samråd med klasslärare en åtgärdsplan för hanterandet av ärendet om vidare åtgärder behövs. Vid behov konsulteras elevhälsan. Vårdnadshavare informeras.

4. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av åtgärdsplanen utförs av TG vid utsatt datum. Uppföljningen sker genom samtal med berörd/berörda elev/elever/personal. Utifrån vad uppföljningen visar beslutas det om ärendet ska avslutas eller om ny åtgärdsplan ska upprättas. Vårdnadshavare informeras om resultatet.

Aktuella blanketter finns att nå via:

<http://www.intranat.norrkoping.se/gemensamt/kontor/utbildning/blanketter/Blanketter>

5. Kartläggning och nulägesanalys

- *Trygghetsgrupp (TG)* - Träffas varje vecka. I gruppen ingår; rektor, kurator, lärare samt fritidspedagoger.
- *Trivselenkät (elevenkät)* - genomförs varje läsår.
- *Anmälan till rektor* - Skrivs vid psykisk, fysisk, social, bild eller textburen kränkning samt vid diskriminering.
- *Elevhälsogrupp (EHT)* - Träffas varje vecka. I gruppen ingår rektor, speciallärare, specialpedagog, skolsköterska och kurator. Vid behov finns tillgång till skolpsykolog från centrala elevhälsan.
- *Elevråd* – 1 ggr/mån och består av rektor, utsedda pedagoger och elevrepresentanter från F-3, träningskolan samt 4-6.
- *Klassråd* – Minst 2 ggr/månad
- *Föräldrasamverkan* – Föräldrarepresentanter, rektor och skolrepresentant samt elevrepresentant träffas minst 2 ggr/termin och vid behov.
- *Utvecklingssamtal* – Varje elev och vårdnadshavare har minst ett samtal per läsår med klasslärare.
- *Brevlådan* – I adminkorridoren finns en brevlåda där eleverna kan lägga anonyma meddelanden till TG.

Resultat av kartläggning HT 2014 - VT 2015

Ovanstående punkter har fått fungerande strukturer under 2014-2015. I synnerhet har Trygghetsgruppens arbete förtydligats och förbättrats kvalitativt. Skolans värdegrundsbegrepp ”KÄRLEK-ORDNING-FRAMGÅNG” har bearbetats och definierats under flera arbetslagsträffar för personalen, Arbetet har också bedrivits på studiedagar. Föräldrar har berört temat på föräldraråd och eleverna har arbetat med värdegrunden på klass och elevråd regelbundet under läsåret.

På Skarphagsskolan arbetar vi med begreppet *Kärlek som grund*, vilket för oss innebär:

Respekt, relationer och engagemang

- Att vi är närvarande och engagerade
- Att vi hälsar på varandra och ser varandra
- Att vi tar tillvara på olikheter
- Att vi ger beröm, uppmuntran, utmaningar
- Att vi ser varje barns behov
- Att vi vuxna har ett professionellt förhållningssätt och stöttar varandra
- Att vi skapar relationer på hela skolan

- Att vi jobbar för ökad acceptans genom gemensamma aktiviteter
- Att vi står pall, förstår problematik och utmaningar
- Att vi förstärker det positiva och goda
-

För att skapa en trygg och tillitsfull miljö med *kärlek som grund* ska vi:

- Hålla skolans förhållningssätt och regler levande genom t.ex. gemensamma månadsmöten med tid att reflektera och diskutera
- Prata med och inte om personer
- Skapa rutiner och traditioner för att skoldagen ska få en tydlig början och ett tydligt slut
- Ge eleverna mer inflytande genom att t.ex. hålla i aktiviteter och lektioner
- Gemensamma aktiviteter och traditioner som skapar samhörighet, t.ex. gemensam uppstart vid terminens början, samarbetsdagen, Skarphagsskolans dag. Lägga in dessa aktiviteter på ett årshjul, så att de inte tappas bort
- Tvärgrupper med elever från träningskolan, fsk-6 där åk 6 eleverna får vara ansvariga, t.ex. matematikdag, samarbetsdag osv där gruppen kan vara bestående under året.

6. Mål och konkreta åtgärder inför läsåret 2015-2016

Fortsatt konkretiserande av skolans värdegrund ibland elever samt personal. Förstärkning av denna genom samarbetsdag ht 15.

Trygghetsgruppen skall arbeta mera specifikt mot klasser främjande och förebyggande.

Genomförande av förtydligad struktur av likabehandlingsplan.

7. Utvärdering av årlig plan 2014-2015

Medverkan, uppföljning och utvärdering av arbetet med den årliga planen

Hur sker utvärderingen?

Norrköpings kommuns skola har från 2012 beslutat av att använda sig av ett kvalitetssäkringssystem som heter Qualis. I systemet ingår enkäter 1 ggr/läsår till elever,

föräldrar och personal där det ingår trygghetsfrågor. Trivselenkät genomförs i november på HT och Qualis enkäten under VT. Pedagoger utvärderar pågående mål i likabehandlingsplanen december HT/ maj VT.

Resultatet av enkäterna samt pedagogernas utvärdering av aktuella mål kompletteras med diskussion i arbetslag, utvecklingssamtal, klassråd, elevråd, rastpolarverksamhet samt skolråd.

Viktigt är att uppföljning av de uppsatta målen sker kontinuerligt. Återkoppling sker till TG genom rektors uppföljningssamtal med klassföreståndare, utifrån resultatet på trivselenkäterna, under året samt på skolans planeringsdagar i juni VT -14.

Hur gick det?

Skolan har på flera punkter haft svårigheter med att uppnå kvalitativa resultat utifrån föregående likabehandlingsplan. En kartlagd svårighet har varit att skolan varit förlagt till fyra olika geografiska hemvister under läsåret.

Qualis/Trivselenkät

Qualisenkäten skickades ut till elevernas föräldrar under vt -15.

Under våren 2015 blev resultaten av Qualis enkätundersökning följande:

Skolan erfor goda resultat generellt. Det resultat som skolan väljer att fokusera på är frågan som gäller studiero där 12 % av respondenterna menar att de inte instämmer alls i att deras barn upplever studiero.

Anmälan till rektor (F.d. händelserapport)

Enligt skollagen (2010:800) har skolan skyldighet att anmäla kränkningar till huvudman. Under VT -14 bytte Skarphagsskolan den tidigare händelserapporten till Norrköpings kommuns blankettsystem, "Anmälan till rektor". Dessa blanketter används som en del av vår kartläggning för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Rektor tar del av inkomna anmälningar och tar beslut om vidare utredning ska ske samt vidarebefordrar dessa direkt till huvudman. TG tar del av alla anmälningar, utredningar samt gör insatser vid behov.

Elevmedverkan

Eleverna har möjlighet att fylla Qualisenkäten. De medverkar via utvecklingssamtal, klassråd, genom elevrådsrepresentanter i elevråd samt anonymt via brevlådan.

Föräldramedverkan

Föräldrar har möjlighet att fylla i skolans Qualis enkät. De har även möjlighet att medverka via utvecklingssamtal samt föräldrasamverkan.

Föräldrar får information om att de kan ta del av den årliga planen via hemsidan vid första föräldramötet samt vid första skolrådet HT -15.

Tidsplan

Den årliga tidsplanen skrivs om varje år i juni. Vår utgångspunkt är att den ska vara färdig vid terminsstart i augusti och gälla tom terminsslut nästkommande år. Ansvarig för arbetet med planen är TG.

8. Fritidshemmet

Främjande och förebyggande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet syftar till att stärka respekten för allas lika värde samt att skapa trygghet. På Skarphagsskolans fritidshem arbetar vi med följande främjande och förebyggande moment:

- Under informationsmötet för nya förskoleklasser får föräldrar information gällande fritidshemmet.

När: April-maj

Ansvariga: Rektor, förskollärare och fritidspersonal

- Vid skolstart anordnar fritidshemmen lära känna varandra veckor. Då får eleverna träffa varandra samt pedagogerna som arbetar på fritidshemmen. Veckorna avslutas med en gemensam tillsammansdag.

- *När:* augusti/september

Ansvariga: Fritidshemspersonalen

På första föräldramötet presenteras fritidshemmet. Vårdnadshavarna ges tillfälle att ställa frågor gällande fritidshemmet. På bloggen finns information kring fritidshemmet att läsa.

När: september

Ansvariga: Fritidshemspersonalen

- Under vistelsen på fritidshemmet finns alltid pedagoger närvarande ute för år F- 2. År 3 elever får större ansvar på fritidshemmet och ges möjlighet till att göra gemensamma aktiviteter ute på skolgården själva medan pedagog finns tillgänglig inomhus.

När: Hela läsåret

Ansvariga: Rektor & pedagoger.

- Vid mellanmålet äter fritidshemmen på olika tider för att skapa trygghet och lugn.

När: Hela året

Ansvariga: Fritidshemspersonalen

- Vid vissa aktiviteter som t.ex. fritidshemmensdag, tillsammansdagen, temaarbete FN. är alla med för skapa en trygghet och vi-känsla i fritidshemsgruppen

När: På planerade dagar.

Ansvariga: Fritidshemspersonalen

- När en konflikt uppstår och behov av stöd krävs hjälper pedagogerna eleverna direkt.

När: Hela läsåret

Ansvariga: Fritidshemspersonalen

- Vid eventuellt vikariebehov försöker vi lösa det internt eller använda redan känd personal för att skapa lugn på fritidshemmet.

När: Hela läsåret

Ansvariga: Rektor

Åtgärder när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstått.

Om en elev upplever sig blivit utsatt för kränkande handling eller diskriminering skrivs en *Anmälan till rektor*.

När åtgärd krävs följer vi den handlingsplan som finns för Skarphagsskolan. Se punkt 4.

Kartläggning och nulägesanalys

- *Qualisenkät samt trivselenkät*- genomförs varje läsår. Där finns frågor gällande fritidshemmet.
- *Utvärdering med elever* - Utvärdering på fritidshemmet gällande trivselsfrågor sker med eleverna varje termin. Trivselsfrågor följs upp kontinuerligt på fritarrådet, i respektive grupp.
- *Arbetslagträffar* – Varje vecka träffas de pedagoger som arbetar på fritidshemmet och planerar samt utvärderar sin fritidshemsverksamheten. På dagordningen finns en punkt som heter *övrigt*. Där berör vi specifika fall.
- *Hela dagen* – På Skarphagsskolan har vi en heldagsomsorg vilket innebär att de pedagoger som arbetar med eleverna möter dem på morgonen på fritidshemmet, under skoldagen samt under eftermiddagen på fritidshemmet. På så vis skapas en trygg miljö för eleverna.

Resultat av kartläggning HT 2014-2015

Utgår från

- Fritarråd i respektive grupper där trivselsfrågor diskuteras
- Enkät
- Dagliga observationer

Tydliga mål och konkreta åtgärder inför läsåret 2015-2016

- Vi äter mellanmål i mindre grupper för att skapa lugn och ro.
- Friluftsdag, båda avdelningarna tillsammans.
- Temaarbete, avdelningarna tillsammans.
- Treorna träffas och gör gemensammaaktiviteter med start under höstterminen.